

Din ce mi-a relatat, am înțeles că era foarte optimist în legătură cu cererea pe care o depusese la liceul Higashimachi. Surse de încredere îi dăduseră de înțeles că era privită favorabil.

— Cu toate astea, Sensei, se pare că au mai rămas unele chestiuni minore asupra cărora comitetul de selecție nu este încă foarte edificat.

— Chiar așa?

— Da, Sensei. Cred că ar trebui să fiu foarte sincer cu dumneavoastră. Sunt niște amănunte legate de trecut.

— De trecut?

— Întocmai, Sensei.

Rostind aceste cuvinte, Shintaro râse nervos. Continuă apoi, cu un oarecare efort:

— Sensei, probabil știți că nutresc față de dumneavoastră cel mai profund respect. Am avut atât de multe de învățat de la Sensei și voi continua să fiu mândru de asocierea noastră.

Am mulțumit cu o înclinare a capului și l-am așteptat să continue.

— V-aș rămâne însă nespus de îndatorat, Sensei, dacă ați binevoi să vă adresați în scris comitetului ca să adevăriți anumite afirmații pe care le-am făcut.

— Ce fel de afirmații, Shintaro?

Shintaro râse din nou și își întinse iar mâinile deasupra sobiței.

— E o simplă formalitate cerută de comitet, Sensei. Atât și nimic mai mult. Poate vă mai amintiți, Sensei, că n-am fost de acord cu dumneavoastră pe tema lucrărilor pe care le-am făcut în timpul crizei din China.

— Criza din China? Nu țin minte să fi fost vreo dispută între noi, Shintaro.

— Iertați-mă, Sensei, poate că exagerez puțin. Nu a fost chiar o dispută în adevăratul sens al cuvântului. Am avut totuși îndrăzneala să-mi exprim dezacordul. Mai bine zis, am respins sugestiile pe care le-ați făcut în privința lucrărilor mele.

— Iartă-mă, Shintaro, dar nu înțeleg la ce te referi.

— Sunt convins că o chestiune atât de neînsemnată nu avea cum să vă rămână în memorie, Sensei. Dar, după cum stau lucrurile, pentru mine este foarte importantă în împrejurarea de față. Poate că vă amintiți mai bine dacă vă pomenesc de petrecerea de logodnă a domnului Ogawa. Ei bine, s-a întâmplat chiar în seara aceea – la hotelul Hamabara, dacă nu mă înșel. Băusem puțin cam mult și am avut necuviința de a vă face cunoscute părerile mele.

— Mi-amintesc vag de seara despre care vorbești, dar nu în toate amănuntele. Și totuși, Shintaro, ce legătură are mica noastră neînțelegere de atunci cu ce se întâmplă acum?

— Iertați-mă, Sensei, dar chestiunea nu este lipsită de importanță. Comitetul este obligat să verifice unele lucruri. Apoi, mai sunt și autoritățile americane, care trebuie să se convingă...

Shintaro se întrerupse nervos, apoi continuă:

— Vă implor, Sensei, încercați să vă amintiți mica noastră controversă! Oricât de recunoscător am fost – și încă sunt – pentru nenumăratele lucruri pe care le-am învățat sub îndrumarea dumneavoastră, nu v-am împărtășit întotdeauna ideile. Poate că nu e o exagerare să vă spun că am avut mari rezerve față de direcția pe care o urma școala noastră în acele vremuri. Poate vă amintiți că, deși am ținut seama până la urmă de sfaturile dumneavoastră legate de afișele crizei din China, am avut unele îndoieli și chiar am mers atât de departe încât să vă împărtășesc vederile mele.

— Afișele crizei din China... am repetat, căutând în gând. A, da, acum îmi aduc aminte! Acela a fost un moment crucial pentru națiune. Venise timpul să nu mai șovăim și să ne hotărâm ce vrem. Din câte țin minte, te-ai descurcat bine și toți am fost mândri de lucrarea ta.

— Dar nu se poate să nu vă amintiți, Sensei, că am avut serioase rezerve față de lucrarea pe care doreați să o executați. Dacă sunteți bun să vă reamintiți, în seara aceea, la hotel, v-am comunicat deschis dezaprobarea mea. Iertați-mă, Sensei, dacă vă necăjesc cu un lucru atât de neînsemnat.

Cred că am rămas tăcut câteva clipe. Între timp, probabil că m-am sculat în picioare. Știu doar că mă găseam lângă panourile glisante ce dădeau spre verandă, în celălalt capăt al încăperii, când i-am spus în cele din urmă:

— Vrei să-ți scriu o scrisoare către comitetul acela al tău, în care să mă desolidarizez de tine. Asta-mi ceri.

— Nicidecum, Sensei. M-ați înțeles greșit. Simt aceeași mândrie la gândul că sunt asociat cu numele dumneavoastră. Doar că, în ceea ce privește campania afișelor pentru China, ar fi bine dacă s-ar da unele asigurări comitetului cum că...

Se opri din nou. Am tras puțin panoul. Aerul rece năvăli în încăperea, dar nu asta mă deranja. M-am uitat prin deschizătură dincolo de verandă, spre grădină. Fulgii mari de zăpadă cădeau alene.

— Shintaro, l-am întrebat, de ce nu vrei să privești pur și simplu trecutul în față? Pe vremea campaniei te-ai bucurat de multă prețuire pentru afișele tale. Multă prețuire și nenumărate laude. Astăzi lumea poate că are o altă părere despre creația ta, dar asta nu te obligă să minți în legătura cu tine.

— Da, așa e, Sensei, răspunse Shintaro. Înțeleg punctul dumneavoastră de vedere. Dar, ca să revenim la chestiunea de fond, v-aș fi îndatorat dacă ați dori să vă adresați în scris comitetului în chestiunea afișelor. De fapt, am numele și adresa președintelui la mine.

— Shintaro, ascultă-mă cu atenție, te rog.

— Sensei, cu tot respectul, vă sunt pe veci și profund recunoscător pentru sfaturile și învățătura dumneavoastră. În acest moment însă mă aflu la mijlocul carierei. E firesc să judeci și să chibzuiești când ești la pensie, dar, întâmplător, eu sunt în plină activitate și mai am de lămurit câteva chestiuni dacă vreau să obțin acest post care, după toate probabilitățile, este ca și al meu. Vă implor, Sensei, gândiți-vă la situația mea.

Nu i-am mai răspuns, ci am continuat să privesc zăpada ce cădea peste grădină. În spatele meu l-am auzit pe Shintaro sculându-se în picioare.

— Poftim numele și adresa, Sensei. Le las aici, cu permisiunea dumneavoastră. V-aș fi mai mult decât îndatorat dacă o să găsiți timp să vă aplecați asupra acestei probleme.

Făcu o pauză, așteptând – cred – să mă întorc ca să-i îngădui să-și ia rămas-bun măcar cu o urmă de demnitate. Am rămas mai departe cu privirile ațintite spre grădină. Deși ningeă întruna, zăpada se așternuse foarte puțin peste tufe și copaci. Chiar în timp ce priveam, o pală de vânt clătină o creangă de arțar, scuturând-o de nea. Doar felinarul de piatră din fundul grădinii avea o cușmă înaltă de zăpadă.

L-am auzit pe Shintaro cerând permisiunea să plece și ieșind din încăpere.

Poate vi se pare că am fost excesiv de dur cu Shintaro în acea zi. Dar dacă țineți seama de cele întâmplăte în

săptămâna de dinaintea vizitei sale, sigur veți înțelege cum de a fost posibil să am atât de puțină înțelegere pentru eforturile lui de a se lepăda de orice răspundere. Pentru că vizita lui Shintaro avusese loc la doar câteva zile după întâlnirea de *miai*¹ a lui Noriko.

Tratatulele în jurul posibilei căsătorii a lui Noriko cu Taro Saito avansaseră cu destul succes în cursul toamnei trecute. În octombrie a avut loc schimbul de fotografii și ulterior am primit prin domnul Kyo, mijlocitorul nostru, înștiințarea că tânărul era dornic de o întrevvedere cu Noriko. Firește, Noriko se purta ca și cum considera chestiunea încă în suspensie, dar la acel moment era evident că fiica mea, care împlinise deja douăzeci și șase de ani, nu putea trece așa ușor peste o partidă ca Taro Saito.

Așadar, l-am informat pe domnul Kyo că eram dispuși să participăm la *miai* și, în cele din urmă, am convenit să ne întâlnim într-o zi de noiembrie, în hotelul Kasuga Park. Sunteți, cred, de acord că hotelul Kasuga Park are azi un aer cam vulgar, așa că n-am fost prea încântat de alegere. Domnul Kyo îmi dăduse însă asigurări că ni se va rezerva un salon privat. Sugerase apoi că familia Saito aprecia foarte mult mâncarea de acolo, așa că în final mi-am dat consimțământul, deși fără entuziasm.

Domnul Kyo făcu în continuare observația că întâlnirea de *miai* se bucura de o puternică reprezentare din partea familiei posibilului ginere – fratele lui mai mic își exprimase intenția de a fi și el de față, alături de părinți. Mi-a dat de înțeles că era indicat să invităm și noi încă o rudă sau o prietenă apropiată pentru a o susține pe Noriko. Însă în

1. *Miai* – conform tradiției, întrevvedere oficială aranjată de către un intermediar în vederea unei posibile căsătorii (jap.) (n.tr.).

lipsa lui Setsuko, aflată departe de noi, nu aveam la cine să apelăm pentru a-l invita să participe la o astfel de ocazie. S-ar putea ca sentimentul că urma să fim într-un ușor dezavantaj, adăugat la neplăcerea legată de locul de desfășurare, s-o fi făcut pe Noriko să se simtă mai tensionată decât ar fi fost în mod normal la gândul acestei întâlniri. În orice caz, săptămânile de dinainte de *miai* au fost dificile.

Se întâmpla deseori să vină acasă de la serviciu și să facă imediat o remarcă de genul „Ce-ai făcut toată ziua acasă, tată? Presupun că ai lenevit, ca de obicei“. Departe de „a lenevi“, eram de fapt foarte activ în strădaniile mele de a asigura o încheiere fericită a tratativelor de căsătorie. Dar pentru că în acele zile mi s-a părut mai important să nu o tulbur cu amănuntele legate de pregătiri, îi vorbeam destul de vag despre ce făcusem peste zi, lăsând-o astfel să-și continue insinuările. Privind în urmă, îmi dau seama că s-ar putea ca lipsa unei discuții deschise despre anumite lucruri să o fi neliniștit și mai mult pe Noriko și că, printr-o abordare mai sinceră din partea mea, aș fi evitat multe din schimburile nefericite de replici care au avut loc între noi în toată acea perioadă.

Îmi răsare în amintire mai ales o după-amiază în care Noriko a sosit acasă în timp ce eu altoiam niște tufe în grădină. Înainte să dispară în casă, mă salutase din verandă într-un mod cât se poate de cuviincios. Câteva minute mai târziu, când stăteam în verandă și contemplem grădina, savurând efectul muncii mele, Noriko, îmbrăcată acum în chimonou, aduse ceaiul. Puse tava jos, între noi, și se așeză. Era, după câte îmi amintesc, una dintre ultimele după-amieze splendide de toamnă de care ne-am bucurat anul trecut și o lumină blândă cădea peste frunziș. Urmărindu-mi privirea, Noriko îmi spuse: